

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
Academic Administration condition in the small – size Primary School
Under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3

ไชยชาญ ชัยดิษฐ์*
Chaichan Chaidit*

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*
Pacific Institute of Management Science

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ตามตัวแปรตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กระจวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ได้จากครูผู้สอน จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโดยสร้างคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ซึ่งได้ถามความคิดเห็นให้ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t – test ค่า F-test (One Way Anova) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า มีบางปัจจัยที่ส่งผลแตกต่างกัน ขณะที่บางปัจจัยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความซับซ้อนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก และเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนานโยบายและแนวทางบริหารงานวิชาการในอนาคต

คำสำคัญ : สภาพการบริหารงาน, โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the academic administration of small schools under the Office of the Primary Educational Service Area 3, Phitsanulok, and 2) compare the academic administration of small schools under the Office of the Primary Educational Service Area 3, Phitsanulok, classified by gender, age, education level, and work experience according to the dependent variable, which is the academic administration of small schools under the Office of the Primary Educational Service Area 3, Phitsanulok, Ministry of Education. The sample group was selected by simple random sampling from 132 teachers. The instrument used was a questionnaire on opinions on academic administration by creating a rating scale with 5 levels, asking opinions covering 12 aspects of academic administration. Data were analyzed and processed using a ready-made program. The statistics used for analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test, F-test (One Way Anova), with a significance level of .05.

The results of the research found that the study of the academic administration of small schools under the Office of the Primary Educational Service Area 3, Phitsanulok, was at a high level overall. The results of the comparison by individual factors found that some factors had different effects, while some factors did not have significant differences, which indicated the complexity of the factors that influenced academic administration in small schools and was important information for the development of academic administration policies and guidelines in the future.

Keywords: Administration conditions, Small schools

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ มีผลทำให้สถานการณ์ด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ รวมถึงการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กำลังเผชิญกับสถานะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ผู้คนจำนวนมากจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแต่ในขณะเดียวกันการศึกษานับว่ามีส่วนช่วยในการพัฒนาคนเป็นอย่างมาก การศึกษาเป็นกระบวนการ ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวได้ความรู้เท่าทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะเชื่อว่าการศึกษาที่เป็นไปในทางที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้สถานศึกษามี

อิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักของการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลักในการยกระดับพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมที่งดงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศได้ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนนอกจากนี้ผลการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในสังกัดจำนวน 32,879 แห่ง เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก มากกว่า 10,000 แห่ง ทำให้นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านั้นได้รับการศึกษาไม่เท่าเทียมกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และด้านการบริหารการศึกษา พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากยังขาดศักยภาพ ทั้งด้านครู วัสดุครุภัณฑ์ การพัฒนาวิชาการ รวมทั้งแตกต่างกันทั้งในคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 161 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 95 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3, 2566)

สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น หมายถึงโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน นั้น พบปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน มีครูไม่ครบหรือไม่เพียงพอ ที่จะสอนให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนตลอดจนผู้บริหารของโรงเรียนขนาดเล็กยังมีภาระงานที่ได้รับมอบหมายเชิงนโยบาย ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กโดยทั่วไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ประสงค์ เมีพิณติกุล, 2553) งานบริหารวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาและเป็นงานที่สำคัญมากที่สุด ในโรงเรียน สอดคล้องกับฐานานันท์ กัญญา และพรทิพย์สุริยาชัยวัฒน์ (2558) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษา โดยมุ่งเน้นการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมขนาดเล็ก เป็นการบริหารที่มีความแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากยังขาดศักยภาพในการพัฒนาวิชาการ การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันตามบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก พบปัญหาการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก ของการบริหารงาน 4 ฝ่ายในโรงเรียน สังเกตได้จากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ และผลการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ในระดับจังหวัด ในแต่ละปีผลการทดสอบหรือแข่งขันโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก และทำหน้าที่เป็นครูในฝ่ายบริหารงานวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อนำผลของการศึกษาไปเป็นข้อมูลเสนอแนะ แก่ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก และครูผู้สอน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้ใช้ประโยชน์ในการพิจารณาวางแผน แก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เหมาะสมตามสภาพของโรงเรียนมีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานงานวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง
2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

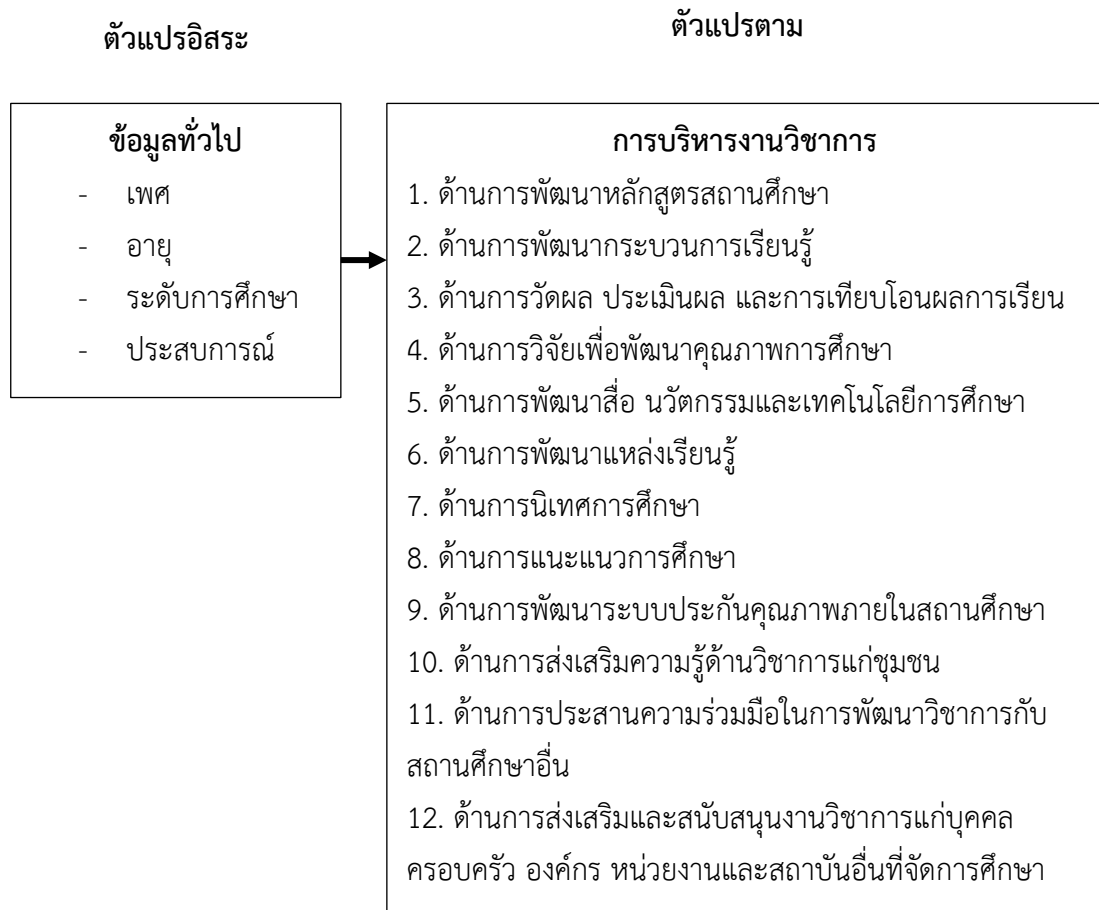
ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน ประกอบด้วย

1. เพศ จำแนกเป็น
2. อายุ จำแนกเป็น
3. ระดับการศึกษา
4. ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น

ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วย ขอบข่าย 12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 95 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 200 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน จำนวน 132 คน ตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีข้อมูล 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของประชากร นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง และวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้การทดสอบค่า t- test และการทดสอบค่า F-test (One Way Anova)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 60.61 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 ส่วนใหญ่อายุ 25 – 30 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.58 รองลงมาอายุ 36 – 40 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 19.70 และอายุสูงกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.42 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 และรองลงมาระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 ส่วนใหญ่ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 40.91 รองลงมาประสบการณ์ 5 – 10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.76

2. ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ ด้านที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) ด้านที่ 12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$) ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.28$) ด้านที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.26$) ด้านที่ 6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{X} = 4.25$) ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการพัฒนาลัทธิฐานสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) ด้านที่ 9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 8 ด้านการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.19$) โดยสรุปเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาลัทธิฐานสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการวิเคราะห์สภาพความต้องการต่าง ๆ เพื่อจัดทำหลักสูตรโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) มีการวิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

2.2 ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างครบถ้วน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.30$) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติได้จริง ($\bar{X} = 4.28$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.22$)

2.3 ด้านที่ 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมา คือ การพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.29$) การจัดทำเกณฑ์การเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.16$)

2.4 ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนมีโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา คือ โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการทำวิจัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) การติดตามประเมินผล การทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

2.5 ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียน การสอน ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ การประเมินและพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคลและหน่วยงานอื่นการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.19$)

2.6 ด้านที่ 6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้

แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.27$) การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.26$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ให้ครูและนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$)

2.7 ด้านที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) การสร้างเครื่องมือสำหรับการนิเทศ ($\bar{X} = 4.21$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การประเมินผลการนิเทศเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการนิเทศ การจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.20$)

2.8 ด้านที่ 8 ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนวางแผนการแนะแนวการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดแนะแนววิชาชีพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.17$) โรงเรียนแนะแนวการศึกษาโดยครูมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.14$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดปฏิทินการแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียนไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.13$)

2.9 ด้านที่ 9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การประสานงานกับสถานศึกษาอื่น หน่วยงานอื่น และเขตพื้นที่การศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ การกำหนดเป้าหมายการประกันคุณภาพตามมาตรฐานอย่างชัดเจนให้พร้อมสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) การรายงานการดำเนินงานและวิเคราะห์การประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินการพัฒนางาน กำกับติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.13$)

2.10 ด้านที่ 10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การสำรวจความต้องการ และการจัดให้ความรู้เสริมสร้างความคิด และเทคนิคทักษะวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน และท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ การจัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชน สามารถเลือกภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการโดยร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาอื่น ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ

การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.20$)

2.11 ด้านที่ 11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น ใดๆ ($\bar{X} = 4.24$) การเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.19$)

2.12 ด้านที่ 12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น ($\bar{X} = 4.29$) ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา และใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.27$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$)

3. ผลการทดสอบการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านที่ 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านที่ 7 ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านที่ 8 ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านที่ 9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านที่ 10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านที่ 11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ

ด้านที่ 12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

3.2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่มีอายุต่างกัน พบว่า ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านที่ 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ด้านที่ 6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านที่ 8 ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านที่ 9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านที่ 10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านที่ 11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านที่ 12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

3.3 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย แต่ด้านที่ 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

3.4 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์ (2556) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ซึ่งพบว่าการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

พระมหาปริณญา เตชปณฺโณ (ปราบชมพู) (2556) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับที่สูงนอกจากนี้ ผลวิจัยยังสอดคล้องกับงานของ พุทธชาติ ศรีสุทธิ (2563) ซึ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกุล) และพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดังกล่าวอยู่ในระดับมากเช่นกัน สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษาหลายแห่งมีการดำเนินงานด้านวิชาการที่เข้มแข็ง

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามเพศและอายุ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษานี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ มณีวรรณ แหวนหล่อ (2561) ซึ่งศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของครูในระดับประถมศึกษา และพบว่าปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานของครูมีผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวม ในขณะที่ปัจจัยด้านเพศไม่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวม แต่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปผลการอภิปราย

จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ผลการเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่ามีบางปัจจัยที่ส่งผลแตกต่างกัน ขณะที่บางปัจจัยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความซับซ้อนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก และเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนานโยบายและแนวทางบริหารงานวิชาการในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางดังนี้

1. โรงเรียนมีการจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่องานวิชาการของโรงเรียนที่ครู และบุคลากรในโรงเรียนรับทราบ และนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติเพื่อให้การวัดผล และประเมินผลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้านการนิเทศการศึกษา
2. โรงเรียนมีแนวทางในการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา โดยให้คำแนะนำแก่ครูหรือผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียนในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะการสอน และพัฒนาความสามารถของครู
3. โรงเรียนจัดดำเนินการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา โดยมีการพัฒนาสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้กับชุมชนอย่างเท่าเทียมทั่วถึง โดยโรงเรียนมีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาประเทศชาติ และพัฒนาสังคมให้มั่นคง และยั่งยืน อีกทั้งโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายในการจัดการความรู้ทางด้านวิชาการเพื่อช่วยกำกับดูแล และผลักดันให้บริการงานวิชาการแก่สังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. ควรศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กับโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). **การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดตามพระราชบัญญัติ แห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา 2543.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฐาปนันท์ แก้วก้นยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ . (พฤษภาคม – สิงหาคม 2558). “การบริหารงาน วิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3”. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**. 10 (2) : 101 - 110.
- ประสงศ เมธิพิณตกุล. (2553, มกราคม – มีนาคม). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ นัก เรียนอ่านออกเขียนได้และคิดпенด้วยการสอนบูรณาการภาษาไทยวิทยาศาสตร์ และคณิต ศาสตร์ในโรงเรียนขนาดเล็ก. **วารสารวิชาการ**, 13(1), 32-38.
- พระมหาปริญญา เทวปญโญ (ปราบชมพู). (2556). **การบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พุทธชาติ ศรีสุทธิ. (2563). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกล)**. สารนิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มนีวรรณ แหวนหล่อ. (2561). **สภาพการบริหารงานวิชาการของครูในระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ **ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์. (2556). **ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.